

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quam multiplex Dei vocatio, quam vtilis labor, quamq[ue] otium sit
pernitiosum, Sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

DOMINICAE SEPTVAGESIMAE.
SERMO IN EADEM DOMINICA.

37

*Quam multiplex Dei vocatio, quam utilis labor, quamque
ocium sit perniciosum.*

Simile est regnum caelorum hominis patris familias, qui exijt primo manè conducere
operarios in vineam suam. Matthæi vigesimo. Per hanc vineam vniuer-
sa Ecclesia significatur incipiens ab Abel vsque ad vltimum electum signet.
circa finem mundi. Hi omnes sunt palmites vitis huius fertilissimæ, scilicet
Christi, qui dicit: *Ego sum vitis vera, vos palmites.* Itaque nos sumus palmites
quibus constituitur vinea, germina scilicet vitis fructuosissimæ Christi.
Cum itaque vitis huius simus palmites, nihilominus operarij in vineam
conducimur, quo nobis & proximis nostris salutem operemur, reserantes
ex nobis quicquid noxium est, & plantantes confirmantesque quicquid salu-
tiferum est. Atque ideo & vinea sumus, & in vinea operamur. Non tamen
æquè ad hanc vineam, hoc est, ad obseruantiam Euangelicam seu ad pœni-
tentiam, ad modum rectè colendi Deum, & ad Dei seruitutem vocamur.
Quidam enim mox ab utero matris vocantur ad Dei cognitionem studiu-
mque bonæ vitæ. Hi primo manè à patrefamilias in vineam suam sunt
conducti, in prima scilicet ætate eorum. Hæc autem incipit, quando puer
doli est capax, quod tempus non æquè in omnibus incipit. Alij enim alijs
prudentiores callidioresque sunt, citiusque capiunt. Est itaque ætas illa
quæ circa decimumtertium annum terminatur. In hac ætate multi san-
ctorum vocati sunt, puta Ioannes Baptista, sanctus Nicolaus, sanctus Vitus,
alijque multi, qui martyrium quoque pro Christi passi sunt. O quam feli-
ces quos Dominus præuenerit in benedictionibus dulcedinis suæ, copijs
gratiarum, timore suo sancto, reliquisque Spiritus sancti eos donis con-
fortans, & adhuc infantes præseruans à corruptione vitiorum ac peccato-
rum. O quanta est gratia Dei quæ homini data seruat innocentiam. Quam
plangenda verò negligentia & infidelitas parentum patrinoꝝque, qui te-
nentur teneram hanc ætatem instituere docereque ad orationem, ad Dei cul-
tum & amorem, ad præceptorum obseruantiam diuinorum, ad opera pie-
tatis & misericordiæ, ad legem charitatis fraternæ, & vt Dei timorem in se
nutriant, summo perè cauentes ne peccent. Heu quanta est perditio & dam-
natio puerorum ex negligenti custodia parentum. Heu quam grauitè hæc
non in pueris, sed & in parentibus qui in pueritia nimis dissimulauerunt,
aut eos nimis carnaliter dilexerunt (quare malè affueti peccare didicerunt
penè infantes) punietur. Filij charissimi per Deum Omnipotentem vos ob-
secro, omne studium vestrum, idque vigilantissimum sit pueros vestros,
quam citò quatuor aut quinque attigerint annos, docere, pro captu eo-
rum qualicumque timere Deum, eis prohibere malum, castigare in eis
peccatum, promissis quoque eos, imò & laudibus & muneribus allicere
ad bonum, & vt studiosi sint virtutum atque misericordes, continuè eos
admonere, vrgere, atque ab omni lasciuia, petulantia, dissolutione nimia,
ab impudico sermone, omni que inhonestate, ac à proximi iniuria arcere.
Curetis vt in vineam Domini, hoc est, in Dei cultum se tradant, vt ad
innocentiæ studium, ad bonæ famæ conseruationem, & ad pœnitentiæ
opera,

Vinea quid

Ioan. 15.

Prima ho-
minis ætas
quæ sit.

Psal. 20.

Pueri que-
nam docean-
tur à parenti-
bus.

F. VI
21

opera, utpote in remedium contra futura peccata instituantur. Est præterea magnoperè aduertendum omni puero Christiano, ut cum cõperit vti ratione, & intelligere quid eligendum, quid ve respuendum. Eligat itaque sibi Deum suum, cui optet seruire, cui statuat obedire, cui semper velit inhzere, cui denique summoperè studeat placere omnibus diebus vitæ suæ. Hac enim prima conuersio ad Deum, qua sibi puer Deum eligit, statuitque eius nunquam negligere beneplacitum, operabitur in homine exercebitque perpetuò spiritum salutis. Porro circa tertiam horam quosdam vocat in vineam suam: & hi sunt qui in secunda sunt ætate vitæ suæ, à decimo tertio anno scilicet vsque ad vigesimum quartum, aut vsque ad trigessimum annum. Tunc enim maximè vocat eos, quos ad viam trahere vult salutis. In hac enim ætate Apostolus Ioannes vocatus est. In hac ætate hodiè quoque admonasteria, ad pœnitentiam, & ad alia benè viuendi genera homines vocantur. Tertia ætas est hominis, quæ per horam sextam significatur, & circa vigesimum quartum, aut circa trigessimum annum incipit, terminatur verò circa quinquagesimum annum. In hac ætate sanctus Augustinus, Ambrosius, Germanus, ac innumeri alij sancti vocati sunt. In hac ætate Paulus quoque, item alij multi sancti vocati sunt, qui in vineam Dei sunt vocati, magnò cum fœnore laborarunt. Quarta ætas hominis, est hora nona, quæ in homine incipit circa annum quinquagesimum, & terminatur circa septuagesimum annum. Tunc enim homo deficiens in senectam inclinatur. Cæterum periculosum est valdè, pœnitentiæ tempus atque viam salutis in senectam ipsam (quando iam vires deficiunt ad laborandum) differre. Quis enim sibi audeat promittere ut ad senectam perueniat? Et si attigerit, quis illi promittet, aut vnde securus est, quod misericordem Dominum inuocabit? Timendum namque est valdè, ne is, qui dum potest peccare, Deum pro misericordia inuocare noluerit, differens conuersionem vltro in futura tempora, cum ad extrema venerit vitæ, & iam ei longius peccare non liceat, tunc non poterit etiam Dominum inuocare pro venia, propterea quod diuino iudicio tunc obscuratus, obstinatus, impenitens, & plerumque desperans inueniatur. Omnibus tamen promittit Christus hic veniam, quacumque hora genuerit homo verè pœnitens. Vult igitur in hac nos docere parabola, nullum tempus esse ineptum ad Dei seruitutem, sed quosdam in infantia, quosdam in pueritia: nonnullos rursus alios in virili ætate, in extrema demum senectute aliquos incipere Deo seruire & piè viuere. Quocirca nemo superbiat, nemo se iactet mande se vocatum, diu se laborasse, ab adolescentiaque iugum Domini portasse, nemo præ se alium contemnat, nemo quoque tardè vocatus desperet, qua misericordia Dei bonitasque eiusdem est inuestigabilis, quæ hic nouissimis dedit sicut primis imò ex nouissimis fecit primos. Quicumque ergo vocati tardè venerunt, hoc ipsum feruore charitatis, ac studio pœnitendi vehementiori suppleant, quod tarditate conuersionis neglexerunt. Nemo tamen in infantia, pueritia, virilitate admonitus, in senectute benè viuere differat. Graue enim & ingratiudinis intolerabile est vitium, ut vocatus monitusque sæpius à Deo ad conuersionem, obsurdescas, ipsumque Dominum ad cordis tui ostium crebrius pulsantem excludas. Est præterea ætas senectutis, nisi à pueritia seruitutem

Prima puero-
rum ad De-
um conuer-
sio quam sit
vtilis.
Ætas homi-
nis secunda.

Ætas tertia.

Ætas quarta.

Pœnitenti-
am in senectam
differre cur
periculosum
sit.

Exech. 12.

uitatem Dei continueris, perseverans sub iugo Domini, exercitijs spiritus, aut poenitentiae haudquaquam congrua. Difficile namque est assuetam relinquere, seu assuetis carere. Quare nisi gratia Dei, superabundauerit in homine, difficillimum tunc erit primae conuersionis iacere in senectute bonum fundamentum. Dicitur enim in malitia inueteratis senibus: *Si mutare potest* *Asiops pellem suam, & pardus varietates suas, & vos poteritis benefacere, quum* *aduertit malum.* Ediuerso verò de adolescente Deum timente dicitur: *Adolescens iuxta viam suam, etiam cum senuerit, non recedet ab ea.* Bonum igitur est filij charissimi, viro qui Domini iugum portauerit ab adolescentia sua. Felix quoque est poenitentia, quae tunc, dum si velit homo ultra peccare possit, eligitur, peccandi quae veniam sibi ipsi intercedit. Ea verò poenitentia quae ex necessitate (quia peccandi tempus & copia non datur) homini accidit, raro est voluntaria, raro optata, raro fructuosa. Est itaque nobis haec eruditio data (vt dixi) ne quod diu seruierimus Deo, gloriemur: quia & nouissimos Deus non solum recepit, sed & praetulit primis, ne etiam quemuis peccantem iudicemus, quia potens est Deus illum vel in extremo vitae conuertere. Postremò ne & nos quoque desperemus, licet tardè, verè tamen ad Deum conuersi: quia propterea ne huiusmodi desperent, illos ante alios remunerauit, qui fuerunt nouissimi, tantum abfuit vt illis tarditatem exprobraret. Secundum quod in Euangelio hoc nos erudit, est, quod arguitur ocium infructuosaeque temporis consumptio. O quam nobile est tempus, in quo tanta bona tamque inestimabilia in exiguo tempore, aut acquiri, aut amitti possunt. Heu quam infructuosè, ne dicam perditè, & saepenumèrè flagitiosè, tempus consumitur. Quam detestabile est ocium, quo irrecuperabilis gratia & gloria amittitur. Nolito rogo ocio indulgere. In desiderijs enim est omnis ociosus: operantem verò & animo occupatum vitia interim non fatigant. Est itaque fructus ex opere seu occupatione licita duplex. Primus, qui est quod opus ipsum lucrum, commodum, utilitatem quae aliquam, quare fit, secum adfert. Secundus est puritas cordis, quia mens honestè aliterque occupata interim se ab actu vitiorum temperat, quiescitque, quum ediuerso in ocio nunquam quiescat cor hominis, sed tanquam inter procellosos fluctus per varias tentationes inquietum continuè sauiat. Multa enim mala docet ociositas. Docuit Dynam virginitatem amittere, docuit David adulterium committere. Quanta denique mala ociosis quotidie eueniant, in omnium est oculis manifestum. Nonne furta, sacrilegia, rixas, ebrietates, aleationes, scortationes, homicidiaque quotidie ocium germinat? Hi sunt fructus eius. Semper igitur occupatio aliqua licita nos detineat, ne quem inueniat diabolus ociosum. Est tamen inter occupationes quoque non exigua differentia. Occupatio sancta est studium scripturae lectioque sacra. Colloquium quoque dulce cum Deo, siue per meditationem, siue per orationem fiat mentalem, est occupatio utilissima. Contemplatio denique diuina, crebraque ad eundem iterata aspiratio, si occupatio dici debet & non magis quies, suauissima est & cum primis fructuosa. Laudantur quoque actiuae vitae occupationes, quibus infirmis seruitur, operibusve misericordiarum & elemosynis animus intenditur. Nec illaudati sunt labores corporis, seu operationes corporales, quos ferre

V suadet,

Jerem. 21.

Prover. 22.

Thren. 1.

Poenitentia felix.

Ocium quanto studio fugiendum.

Occupationis licite fructus triplex.

Eccle. 35.

Gene. 14.

1. Reg. 11.

Ocium quanta mala germinat.

Occupatio sancta quae fit.

F. VI
21

suadet, aut familiaris necessitas, aut egestas, aut honestus filiorum amor ad Dei gloriam educandorum, aut certe pietas, ut ad manum semper sit, quod porrigas egeno. Hæc omnes circumstantiæ sunt optimæ, incentiu- que sanctissima ad operandum.

Sunt præterea causæ aliæ, quare laboratur, puta ut aut animi ocium pa- silens vitetur, aut concupiscentia, quæ in ocio sæuit, frænetur, aut ut à pec- catis per occupationes externas animus hominis operantis impediatur, cordisque puritas iugis ac perfectissima custodiatur. Tam breue est autem vitæ nostræ tempus, ut vitæ nostræ omnem cursum, diem nominauerit. O- peremur igitur bonum ad omnes, & ocium deuitemus, quia dies mali, & tempus breue est. Veniet nox, id est, terminus nostræ vitæ, atque id quod vitam nostram sequitur, quando nemini operari licebit, sed iuxta opera nostra, quæ iam præcesserunt, tunc mercedem nos oportet accipere. Nihil enim nos comitatur aliud, aut sequitur in morte, hoc est, neque amici, ne- que filij, sed nec opes, aut honores, non elegantia formæ aut voluptas, sed opera nostra sequuntur nos, pro quibus accipiemus mercedem siue bonam, siue malam, iuxta operum conditionem. Nemo igitur nos decipiat, ne- mo ab operibus nos bonis auocet. Neque enim hic legimus quenquam ociosum, quenquam in vinea Domini non laborantem, mercedem accepisse, sed dixisse patrem familias: *Voca operarios & redde illis mercedem.* Quam- uis enim nouissimis dederit denarium diurnum ut primis, misericorditer sic agens, nec his nouissimis quod vna tantum sint hora operati, imputans negligentiam ac tarditatem, sed dicens cuidam: An mihi non licet, quod volo facere? nemo tamen in vinea non laborans, sed operarij soli mercedem recipient. Quodcumque igitur potest manus tua facere, instanter opera- re, quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erit apud inferos, quo tu properas. Caterum, quem non terreat verbum quod nouissimum à Christo in hoc Euangelio dicitur: Multi sunt vocati, pauci verò electi. Durum est hoc, & formidabile verbum, quod mirum est, quomodo non scriptum à nobis cogitetur expendaturque. Veritas enim hoc dixit, quæ mentiri aut im- ponere potest nemini. Electi sunt illi, qui ad dexteram in iudicio extremo collocabuntur audituri: *Venite benedicti Patris mei, percipite regnum, quod vobis paratum est ab origine mundi.* Hi, inquit, erunt pauci. Porro vocati sunt omnes, quotquot notitiam receperunt fidei, quibusque manifestari Deus so- cit viam salutis æternæ, paratus eisdem dare regnum cælorum, si crediderint & obediuerint sibi. Ex multis itaque vocatis pauci tantum remanebunt electi, quia homines ferè omnes magis diligunt tenebras, quam lucem, magis diligunt vana ac mundana, quam æterna. Idcirco mirum non est paucos esse electos. Ecce charissimi omnes sumus vocati. Quotquot nostrum electi fuerint, nescimus. Signa tamen sunt aliqua quibus nos electos esse possumus considerare. Si enim peccata nobis nostra displicent, si Deum offendisse dolemus, si pro nulla re iterum Dei mandatum transgre- di volumus, si Deum offendere timemus, si Deum diligimus, cuius amo- re sustinere volumus, quicquid ille nobis imposuerit ferendum, si eius honorem zelamur, si denique eius amplectimur beneplacitum, & si in his Deum quaerimus purè pericuerantes, signum est quod Dei electi sumus.

Gal. 4.
Eph. 5.
Ioan. 9.

Math. 20.

Ecl. 9.

Math. 5.

Vocati quo-
modo multi
dicantur.

Ioan. 3.

Electio-
nis
signa quæ.

Tanto

Tanto itaque sollicitiores simus ad bona opera, quo an electi sumus, nescimus. Dominus noster Iesus Christus illuminet & inflammet corda nostra quo semper solliciti maneamus, ne quid, quod diuinæ suæ maiestatis offendat oculos, admittamus: largiente id nobis eodem Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

DOMINICA IN SEXAGESIMA, EPI-
stola B. Pauli Apostoli, II. Corinth. XI.

Libenter suffertis insipientes, cum sitis ipsi sapientes. Sustinetis enim, si quis vos in seruitutem redigit, si quis deorat, si quis accipit, si quis extollitur, si quis in faciem vos cedit, secundum ignorantiam dico, quasi nos infirmi fuerimus in hac parte. In quo quis audet (in insipientia dico) audeo & ego. Hebraei sunt & ego. Israhelita sunt, & ego. Semen Abrahae sunt, & ego. Ministri Christi sunt, & ego (ut minus sapiens dico) plus ego. In laboribus plurimis, in carceribus abundantius, in plagis supra modum, in mortibus frequenter. A Iudeis quinquies quadragenas una minus accepi. Ter virgis caesus sum, semel lapidatus sum, ternasfragium feci, nocte & die in profundo maris fui: in itineribus saepe: periculis fluminum, periculis latronum, periculis ex genere, periculis ex gentibus, periculis in ciuitate, periculis in solitudine, periculis in mari, periculis in falsis fratribus, in labore & arumna, in vigilijs multis, in fame & siti, in ieiunijs multis, in frigore & nuditate. Præter illa que extrinsecus sunt, instantia mea quotidiana, sollicitudo omnium Ecclesiarum. Quis infirmatur, & ego non infirmor? quis scandalizatur, & ego non vrer? Si gloriari oportet, quæ infirmitatis mea sunt, gloriabor. Deus & Pater Domini nostri Iesu Christi scit, qui est benedictus in secula, quod non mentior. Damasci prepositus gentis Areta regis, custodiebat ciuitatem Damascenorum, ut me comprehenderet. Et per fenestram in sporta demissus sum per murum: & sic effugi manus eius. Si gloriari oportet, non expedit quidem. Veniam autem ad visiones & reuelationes Domini. Scio hominem in Christo ante annos quatuordecim (sive in corpore, sive extra corpus nescio, Deus scit) raptum huiusmodi usque ad tertium celum. Et scio huiusmodi hominem (sive in corpore, sive extra corpus, nescio, Deus scit) quomiam raptus est in paradysum, & audiuit arcana verba, quæ non licet homini loqui. Pro huiusmodi gloriabor, pro me autem nihil, nisi in infirmitatibus meis. Nam etsi voluero gloriari, non ero insipiens. Veritatem enim dicam, parco autem, ne quis me existimet supra id, quod videt in me, aut audit aliquid ex me. Et ne magnitudo reuelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis mea angelus Satanae, qui me colaphizet. Propter quod ter Dominum rogavi, ut recederet a me, & dixit mihi: Sufficit tibi gratia mea. Nam virtus in infirmitate perficitur. Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi.